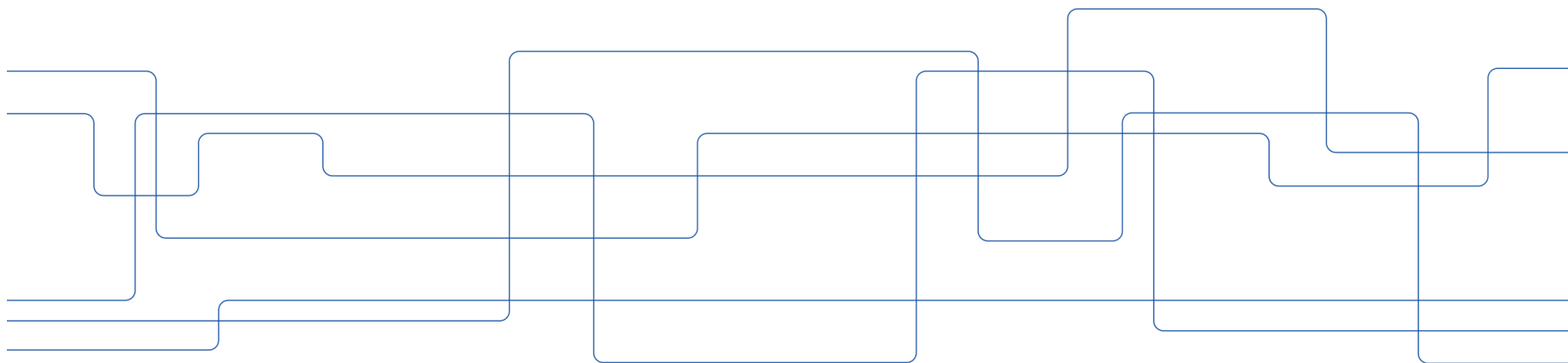

Gruppkommunikation och språk

SA1006

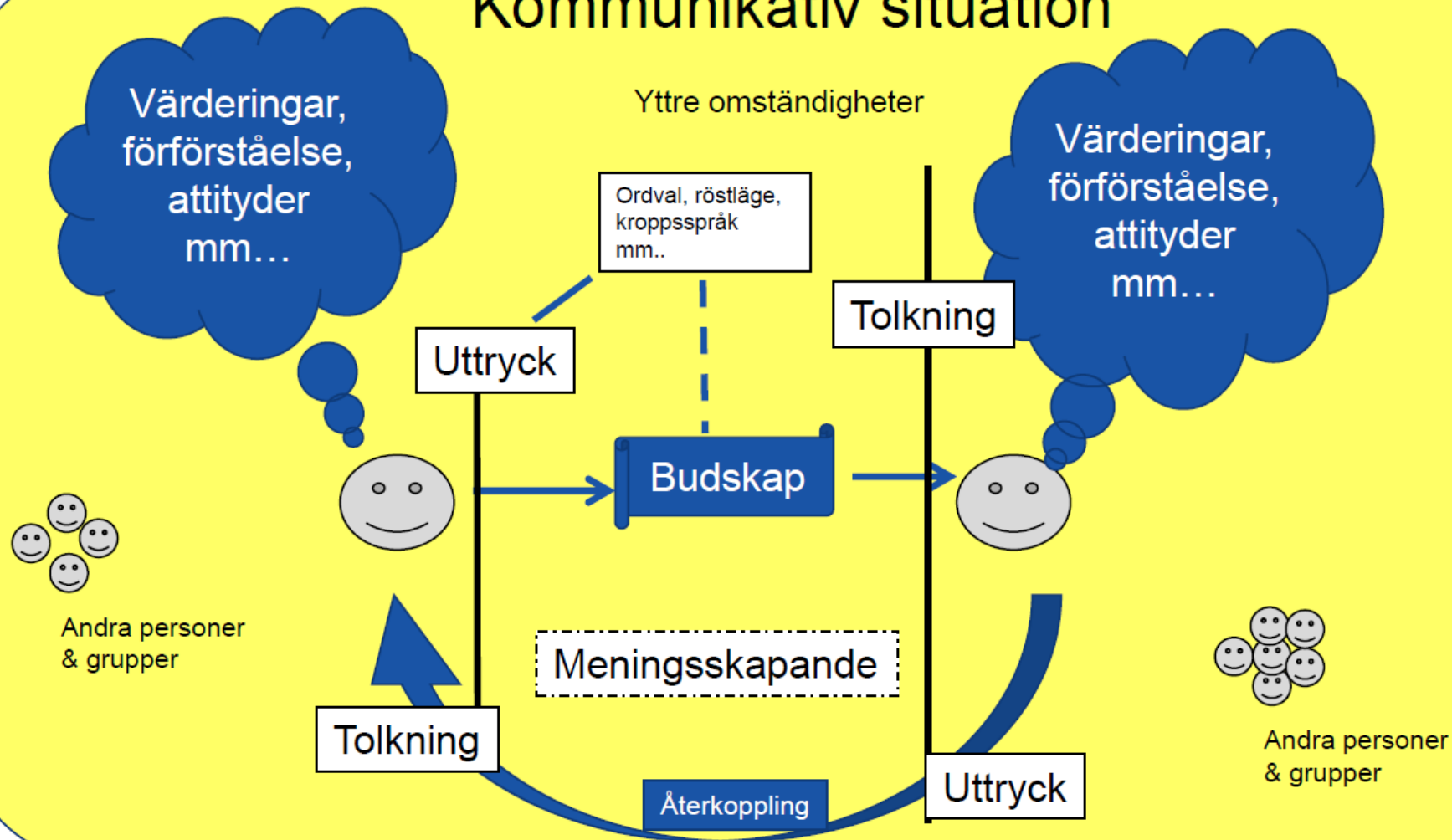
Waldemar Petermann, walde@kth.se

Gruppkommunikation

Kommunikativ situation

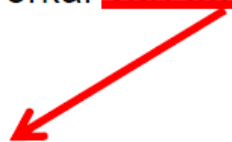
Våra tankemönster syns i språket

Det vi har med oss in i interaktion med andra...

- Tidigare erfarenheter
- Förväntningar
- Normer & värderingar
- Personlighet

Påverkar vårt beteende

*Du förstår
inte mig!*

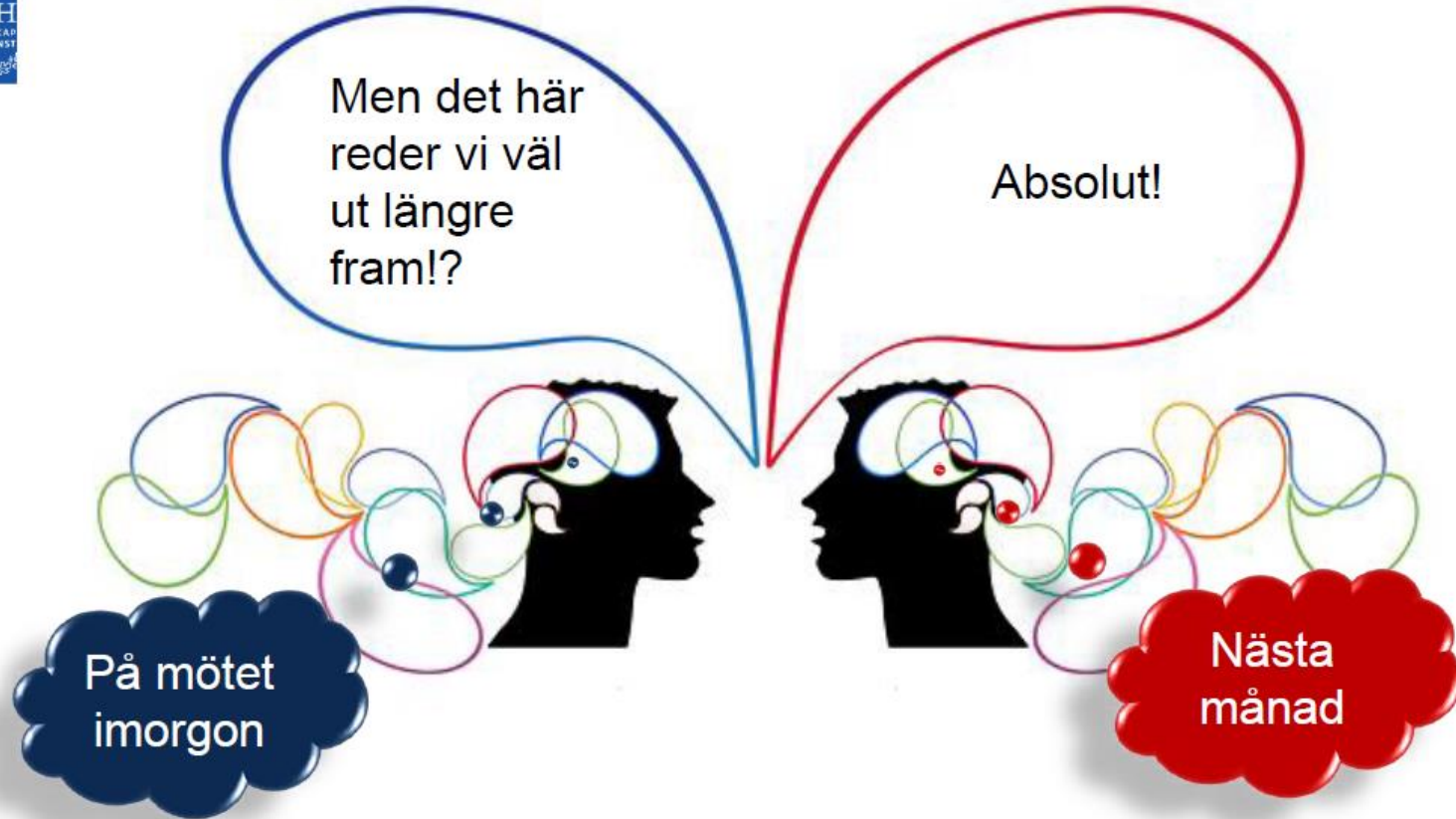
*Jag förstår
inte dig!*

...blir synligt för andra genom våra uttryck:

- Ordval, argument, etc.
- Icke-verbala signaler
- Inkludering & exkludering

*Men vi ska väl
rösta om det?*

*Så kan vi väl
inte göra?!*

Vilka blir konsekvenserna om vi inte är tydliga med vad vi menar?

Pratar vi om samma sak?

- Förklara hur du ser på det ni talar om
  - Definiera era "självklarheter"
  - Konkretisera, exemplifiera
  - Fråga hur andra uppfattar det du pratar om
- Låt andra förklara sina bilder
  - Tydliggör olika perspektiv
- Kom överens i gruppen
  - Konkretisera, t.ex. målet med uppgiften
  - Prioriteringar
  - Prata om kommunikationen

Vad menar du när du t.ex. säger:

"Du kan väl ta fram ett bra förslag?!"

"Jag tar ansvar för det"

"Vi vill göra ett bra resultat"

A cartoon character with large, wide eyes and a small body is positioned at the bottom right. A large, oval-shaped thought bubble originates from the character's head, containing the text 'Tänker inte alla som jag?'.

Tänker inte alla
som jag?

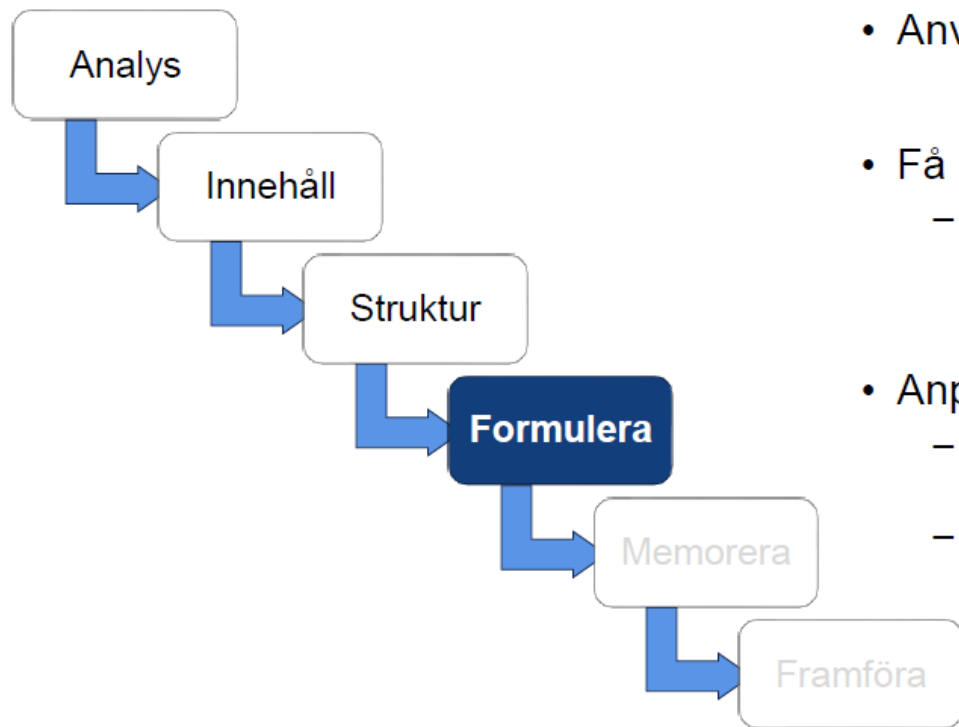
God gruppkommunikation kräver:

- Lämpliga kanaler
  - Vad behöver jag kommunicera?
  - Vad behöver du få kommunicerat?
- Tydlighet & ärlighet
  - Vad behöver jag förklara?
  - Vilka "självklarheter" har vi i gruppen?
  - Säger jag samma sak med kroppen som med orden?
- Lyssnande attityd och välvilliga tolkningar
  - Vad tänker jag medan jag lyssnar på andra?
  - Vill jag förstå hur andra tänker eller föra fram mitt perspektiv?
  - Kan kräva viss prestigelöshet & självinsikt

Gruppen har ett **gemensamt ansvar**
för kommunikationen!

- Att vara tydlig som talare
- Att fråga/återkoppla som lyssnare

Välj ditt språk med omsorg

- Använd talspråk, återanvänd inte skriven text
- Få publiken att "se" vad du menar
  - *Hur ser det ut? Vad liknar det? Vad luktar, känns, låter och ser det ut som?*
- Anpassa efter målgruppen
  - använd jämförelser och exempel från publikens erfarenheter
  - Undvik ämnesspecifik jargong, förkortningar etc.

Var tydlig

- Tillräcklig & nödvändig information
- Logisk struktur
- Förklara sammanhang och relationer
- Använd metaforer som publiken känner igen
- Förklara avvikelser
- Sammanfatta

→ Alla i gruppen behöver "se" samma bild

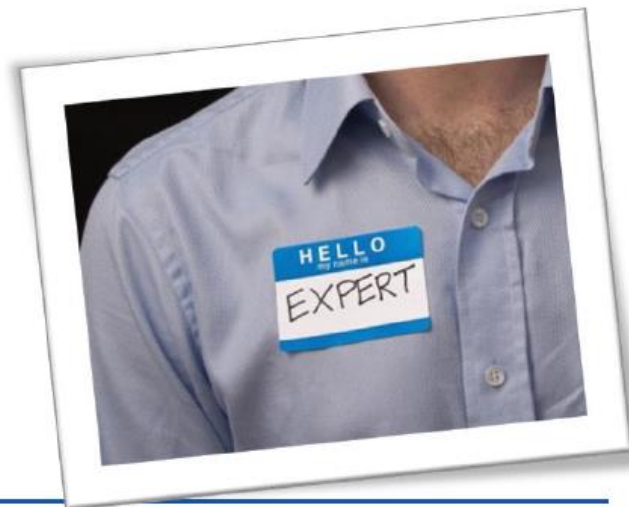
→ Publiken behöver kunna "se" er vision

Förtydliga genom språket

- Skriv alltid om skrivspråk till talspråk
  - Förklara ämnesspecifika begrepp
  - Variera språket med metaforer, liknelser, jämförelser
  - Ge konkreta exempel
  - Beskriv scenarier, mål och resultat
- Koppla till sådant publiken känner igen
- Försök åskådliggöra vad du menar

Exempel på stilfigurer som åskådliggör

*Det här får effekt på medarbetarnas hälsa eftersom...
Det här får effekt på ekonomin eftersom...
Det här får effekt på verksamheten i stort eftersom...*

*Växthuseffekten
gör sig påmind*

Ett containerfartyg kan vara 60 m brett och 400 m långt. Det skulle alltså nätt och jämt kunna klämma sig in mellan husen på hela Valhallavägen, från Östra station till Stadion.

"A Volvo cost 4000 Dollars in 1967, or 30 000 Dollars in today's money. If cars have improved like computers did then the new model would cost 20 Kronor, would go a million miles an hour, would carry 50 000 people in comfort and park in a shoe box."

(Michael Levitt, Nobel 2013)

Det som oftast behöver förklaras
är grunden (utgångspunkten)
som argumentet bygger på.
Upplys/utbilda publiken!

Använd schemat för att:

- Planera & bygga ut dina argument i förväg
- Identifiera svagheter (och styrkor) i argumentationen

- Vad utgår du ifrån?
- Hur vet du att det är så?
- Håller läsaren med om att det är så?

- Vilka stöd (fakta, erfarenheter, etc.) behöver du?

- Vad motiverar din läsare att acceptera påståendet?
- Vilka intressen, värderingar och prioriteringar har läsaren?

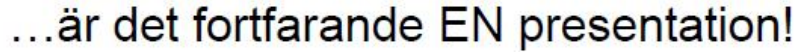
- Vad vill/tycker/påstår du?
- Är du tydlig med vad du vill/tycker/påstår?

- Vilka invändningar behöver du förekomma och bemöta?

Eget arbete: Diskutera era formuleringar i relation till publikens förförståelse

- Vad behöver förklaras? Hur?
  - Vad kan vi åskådliggöra för att publiken ska förstå?
    - Hitta lämpliga jämförelser, metaforer, exempel, etc...
-

- Fördela taltiden mellan er
- Samarbeta i gruppen (vem sköter PPT, etc.)
  - De som inte talar, tittar på talaren.
- Använd ett och samma manus
  - Underlättar om någon kommer av sig eller uteblir helt

Reflektion kring gruppdynamiken

- Enskild reflektion kring gruppens arbete (anteckna enskilt i din loggbok)
  - Hur upplever jag gruppens arbete idag?
  - Hur ser jag på mitt eget bidrag till gruppens arbete?
  - I vilken fas är vi?
  - Har vi haft konflikter? Hur löser vi dem? Hur fungerar det?
- Gruppdiskussion kring gruppens arbete (anteckna gemensamt)
  - Vad fungerar bra?
  - Vad skulle få det att fungera ännu bättre?
  - Har vi hållit våra överenskommelser? Behöver vi nya?
  - I vilken fas är vi?
  - Har vi haft konflikter? Hur löser vi dem? Hur fungerar det?

Metadiskussion
kring det som
händer i gruppen

Nästa vecka

- Föreläsning
  - Uppsamling kring det vi missat
  - Visuella hjälpmedel
  - Hjälp med presentationerna

Gruppövning inför projektpresentationen

Boka på doodle

(<https://doodle.com/meeting/participate/id/e712mowb>)

Tider: 29/11 15-17, 30/11 15-17, 1/12 8-10 (6 grupper per tid)

Framför ett utkast till presentationen

Ska inte vara klart

Flera grupper samtidigt (med feedback till varandra)

Ha ett utkast att öva

Tack för idag